

MOTIVACE PROSTŘEDNICTVÍM TRADICE

Z HISTORIE WORKCAMP PARQUET

Workcamp Parquet je dnes mezinárodně známá a uznávaná „značka“. S René Caranem a Michaelou Reichlovou jsme si povídali o tom, jak vznikla myšlenka pořádat mezinárodní setkávání parketářů a co vše se od té doby povedlo uskutečnit.

Kdy vše začalo? Kdy se zrodila myšlenka pořádat WORKCAMP PARQUET a jak se podařilo ji zhmotnit?

V roce 2014 jsme se zamýšleli nad tím, že by se nám líbila možnost sdílet a vyměňovat si odborné znalosti a dovednosti s kolegy parketáři a restaurátory z jiných zemí. Umožnit jim podívat se, jaké jinde používají technologické postupy a nářadí zejména při obnově historických dřevěných podlah. Jak v jiných zemích přistupují k restaurování, jaké používají tradiční postupy a nářadí. My sami jsme zkušenosti ze zahraničí měli, ale chtěli jsme je zprostředkovat i ostatním. Podstatou je učení se přímo při práci a možnost si vše vyzkoušet.

V roce 2016 z našich nápadů vykristalovala mezinárodní platforma WORKCAMP PARQUET. I když už před tím jsme zorganizovali několik konferencí a workshopů.

Kdy a kde proběhl první WORKCAMP PARQUET? Jak na něj vzpomínáte?

První týdenní WORKCAMP PARQUET proběhl na zámku Libá u Chebu, a to hlavně proto, že se nám logisticky zdálo jednodušší být napoprvé v dosahu naší firmy PARQUET RENSPOL. Nevěděli jsme, co nás čeká, a co by případně mohlo chybět. Prvního ročníku se zúčastnilo 28 parketářů včetně učňů z osmi zemí. Byl to týden doslova nabitý adrenalinem. Zrealizovali jsme společně 150 m² nových parketových podlah, které si návštěvníci mohou prohlédnout při návštěvě zámku. Připravili jsme i řadu doprovodných akcí, například promítání na historických promítačkách, exkurzi do Františkových Lázní nebo workshopy s výrobci a sponzory projektu.

Co bylo hlavní ideou, hlavním posláním a cílem?

Naše motto je „motivace prostřednictvím tradice“. Chceme propagovat parketářské řemeslo na mezinárodní úrovni. Díky našim mezinárodním projektům spolupracujeme mimo jiné s veletrhem DOMOTEX, kde jsme také měli možnost naživo ukázat, že parketářství není pokládání průmyslově vyráběných hotových podlahovin. Můžeme říci, že to, co jsme chtěli od začátku, platí dodnes. Seznamovat účastníky s tradičními postupy a nářadím v různých zemích, sdílet znalosti a dovednosti v oboru a vzájemně se inspirovat.

V kolika zemích WORKCAMP PARQUET již proběhl?

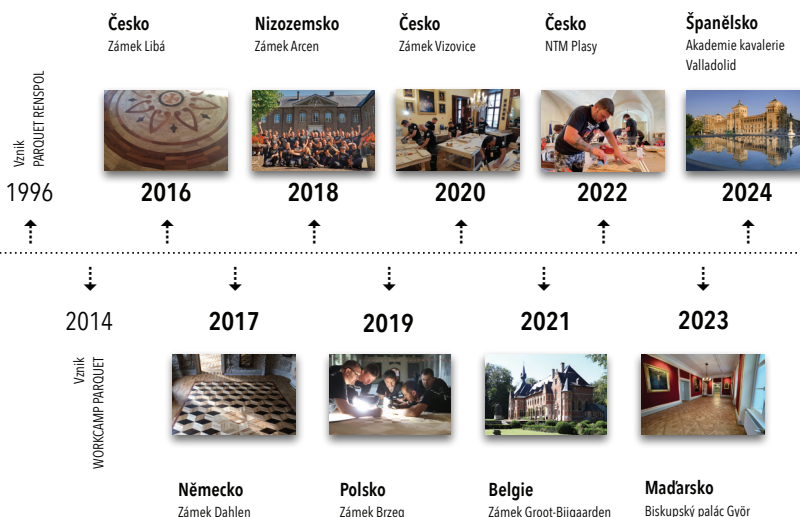
Kolik účastníků a ze kterých zemí se účastnilo?

Co je láká se takových setkání zúčastnit?

WORKCAMP PARQUET jsme pořádali v šesti zemích (Česko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Belgie a Maďarsko), celkem se všech projektů účastnilo 248 parketářů ze tří kontinentů a z 24 zemí (Austrálie, Belgie, Bělorusko, Česko, Finsko, Francie, Itálie, Kanada, Litva, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Slovensko, Slovinsko, Spojené státy americké, Španělsko, Švýcarsko, Ukrajina, Velká Británie).

A když se zeptáte našich účastníků, co je motivuje přijet a týden pracovat zadarmo? Vzájemně si předávat znalosti a zkušenosti při společné práci

HISTORIE MEZINÁRODNÍCH PROJEKTŮ

na reálné stavbě, v našem případě na zámcích v řadě evropských zemí. Pak je to ale také možnost být součástí mezinárodní komunity a získat kontakty na odborníky v řadě zemí. Účastníky seznamujeme s tradičními technikami a nářadím, které používáme přímo při realizaci. Na některá zajímavá témata v rámci projektu pořádáme workshopy a přednášky. Naši účastníci se nechávají naším projektem inspirovat, a tak vzniklo několik národních verzí projektu, například v Německu, Rusku nebo Polsku. Pro nás je přínos podobný a stejně jako se účastníci inspiroují navzájem, tak inspiroují i nás, a také dobrý pocit, že přispíváme k propagaci a zachování tradičního parketářského řemesla nejen u nás, a po týdnu předáváme hotovou podlahu majiteli.

Zkušenosti je jistě hodně, ale dají se vybrat ty nejzajímavější?

Například v systému práce jsou si blízcí Němci a Rusové. Co se týká přístupu k opravám historických dřevěných podlah je nám osobně ale bližší Nizozemsko nebo Švýcarsko. K restaurování se přistupuje různě a za nás to není jen o řemeslné zručnosti, ale také o estetice a geometrii a jak rádi říkáme „člověk by měl myslet jako tenkrát“, držet se tradičních postupů a materiálů, používat živočišné kůže, parketářské cidliny a tradiční vosky a nepoužívat průmyslová lepidla, brusku nebo moderní lak, to za nás na historických parketách nemá co dělat. Dochází tak k nevratnému zničení historických podlah. Velké rozdíly jsou například v podkladních konstrukcích a z toho vyplývající konstrukci samotných parket. Například v Belgii jsme restaurovali parketové podlahy, které byly položeny přímo na trámci bez u nás používaného prkenného záklopu. Parkety zespolu mají vystouplé příčky a rám a výplně jsou nižší. Nebo v Nizozemsku jsme realizovali parkety tapis, které jsou vlastně švartny 9–12 mm a ty se přitloukají skrz malými hřebíčky k podkladu. Pro nás typické masivní parkety o výšce 22–35 mm se tam moc nepoužívají. Co je znát hodně, je úroveň znalostí parketářů z různých zemí. Zatímco někde neexistuje samostatný obor a je spojený s podlahářem, jinde mají parketáři opravdu hluboké znalosti. Tak jako všechno ani toto se nedá paušalizovat a někdo klade velký důraz na sebevzdělávání a někdo „jen“ používá hotové produkty bez znalosti širších souvislostí.

Zatím poslední WORKCAMP PARQUET proběhl v Maďarsku.

Jaký byl?

Osmý WORKCAMP PARQUET se konal od 1. do 9. září 2023 v Biskupském paláci v Győru. Na 31 parketářských mistrů a aspirantů cestovalo ze tří kontinentů a 13 zemí. Parketáři a restaurátoři v Biskupském paláci společně pracovali na výrobě 56 m² parket podle historického originálu, a zároveň na restaurování stávajících 159 m² historických parketových podlah z let 1840–1860.

V průběhu týdne se konala také řada odborných seminářů a workshopů:

- Co se děje pod podlahou – rošty, podsypy a podobná tajemství (Ing. Marek Polášek, Ph.D., Woodexpert, CZ);
- Podlahy – zkoušky a dokumentace (Ing. Imre Papp, ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs, HU);
- Výroba lepidla z tvarohu (Michaela Reichlová a René Caran, PARQUET RENSPOL, CZ);
- Typy povrchových úprav dřevěných podlah (dr. Csilla Csiha, Ph.D., University Sopron, HU);
- Ochrana dřeva proti houbám a plísním (Ing. Román Árpád, Pannon Protect, HU);
- Úvod do anatomie dřeva (Gianni Cantarutti, expert na dřevo, IT);
- Práce tradiční parketářskou cidlinou (Che Polfliet, C-Parket, BE, a René Caran, PARQUET RENSPOL, CZ);
- Základy restaurování parket – práce s kostním kličem (Jarosław Gawina, GAWA Parkiety, PL).

Pro pamětní pokoj biskupa Vilmoše Apora účastníci na místě vyrobili a položili 56 m² zámeckých parket podle vzoru ve vedlejších pokojích. Přímou v prostorách Biskupského paláce byla zřízena malá továrna, ve které si každý účastník sám vyráběl pět kusů zámeckých parket. V 70. letech 20. století byla

Josh Lammi (AU), Biskupský palác Győr (HU).

Ludek Sykora (AU), Biskupský palác Győr (HU).

Pokládání parket, Biskupský palác Győr (HU).

v této místnosti položena podlahová prkna, která nahradila původní parkety. Ta účastníci demontovali, naformátovali a slepili z nich nosné desky parket. Tyto panely o rozměru 630 x 630 mm byly následně vyrovnané a opracovány ručně pomocí hoblíků. Stejně jako v polovině 19. století byla při ruční výrobě nášlapné vrstvy parket použita geometrie. Velký důraz byl kladen na symetrii kresby dřeva. Bylo tedy možné vyrobit větší dílky parketového vzoru tak, že nepoznáte, že se skládají ze dvou částí. Aby bylo dosaženo tak precizní práce, bylo nutné si jednotlivé řezy z prken označit a již při řezání dřeva je třídit. Znamenalo to sice větší nároky na logistiku, ale v konečném výsledku se to vyplatilo. Navíc: dubové dřevo pro nášlapnou vrstvu bylo řezáno z dubů z lesů v okolí Györu. Tyto duby byly vysazeny ve stejném roce, kdy byly pokáceny ty 200 let staré použité na původní historické parkety. Při pokládce 150 kusů tabulových parket jsme dbali nejen na samotný vzor, ale také na symetrii a geometrii s ohledem na sousední místnosti. Samozřejmě bylo použito tradičních technologií, nářadí a nástrojů. A to zahrnovalo i práce, které byly potřeba na zvednutí kachlových kamen. Jednoduchá klínová technologie umožnila kachlová kamna zvednout a umístit parkety i pod ně. Mravenčí práce na celý den. Na spodní vrstvu parket jsme použili palubky, které byly položeny v místnosti a pokryty kobercem. Původní parkety byly takto demontovány a nahrazeny pravděpodobně v 70. letech 20. století. Nyní, po více než 50 letech, se sem vrátili zámecké parkety. Další částí týdenní práce byla základní obnova stávajících historických parketových podlah. Na ploše 159 m² byla opravena viditelná poškození a odlomená místa. K tomuto účelu bylo použito historické dřevo ze stejných let (1840–1860), které pocházelo z pražského paláce. Na lepení byl používán klič, konkrétně směs kostního a kožního kliču. Po nalepení se opravovaná místa opravovala malými ručními hoblíky a škrabkou. Vrcholem týdne bylo opracování celé plochy 215 m², ručně, na kolenou, pomocí tradiční parketářské škrabky. Zážitek a práce, které nezůstanou jen v paměti, ale i v rukách a samozřejmě v jedinečném vzhledu parket. Na finální povrchovou úpravu byl aplikován parketový vosk bez terpentýnu. Nyní jsou parkety znovu připravené k dalšímu používání pro budoucí generace a návštěvníky.

Johan Zwatbol (NL), Florin Matei (RO),
Cătălin Stamati (RO).

Diego Paula (PT), Biskupský palác Győr (HU).

Než byl v pamětním pokoji na počest mučedníka biskupa Vilmoše Boldoga Apóra umístěn poslední kus parketové podlahy, vložili jsme do kapsule dopis s představením projektu WORKCAMP PARQUET a letošní akce v Györu, jména a podepsanou společnou fotografii všech účastníků a poděkování sponzorům letošní akce. Biskup Györu přidal vzkaz s požehnáním parketám a práci řemeslníků projektu WORKCAMP PARQUET 2023 a biskupské víno z letošního roku.

Po celý týden mohli fanoušci a zájemci z řad odborníků i laiků sledovat dění v Biskupském paláci očima jednotlivých účastníků. Každý den se z některého řemeslníka stal denní reportér. Ve svém rodném jazyce vlastním pohledem komentoval prováděné práce, používané nářadí, semináře nebo doprovodný program a hostitelskou zemi. To znamená, že řemeslníci v různých zemích mohli celý proces sledovat téměř online ve svém vlastním jazyce. Tato videa, fotografie a reportáže lze nalézt na našich internetových stránkách a sociálních sítích.

Pozváni jste byli opět na DOMOTEX. Jaký tam byl program?

Na letošním veletrhu, konaném od 11. do 14. ledna 2024, jsme v rámci DOMOTEX on Stage představili historii projektů a plány WORKCAMP PARQUET do budoucna.

Co vás čeká v letošním roce?

V letošním roce plánujeme projekt ve Španělsku v historické budově Akademie kavalerie Valladolid. Ve velkém sále o ploše 255 m² jsou momentálně položeny masivní parkety do stromečku. V rámci letošního projektu plánujeme redesign pomocí švarten, které budou tvořit vzor tabulových parket. Momentálně jsme ve fázi příprav a shánění sponzorů a partnerů.

*Děkuji za rozhovor a podrobné představení
vašeho mimořádného projektu.*

Jana Komárková

**Foto: archiv Workcamp Parquet
www.workcamp-parquet.cz**

WORKCAMP PARQUET 2023, Biskupský palác Győr (HU).